

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 26 januari 1928 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning hava båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågasvarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diaries, vilka år 1927 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte hava på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

Justitieombudsmannen meddelar i ämbetsberättelsen till en början, att han med stöd av 25 § i den för honom gällande instruktionen begagnat sig av semester under tiden från och med den 7 juli till och med den 20 augusti samt att under nämnda tid hans av riksdagen utsedde suppleant och efterträdare häradshövdingen Hans Forsberg förestått ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härefter enligt vedertagen ordning redogörelse för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal, m. m. samt meddelar därvid, att han under denna avdelning, i likhet med vad som skett de närmast föregående åren, av utrymmes-skal intagit redogörelse för allenast ett tiotal under år 1927 behandlade ärenden. I avdelningen lämnas tillika redogörelse för resultatet av en utredning, som justitieombudsmannen låtit ombesörja angående i vad mån strävandena efter rättegångsreformer utan lagändring eller sålunda på lagtillämpningens väg blivit förverkligade.

Därefter omförmälas av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1927 till Konungen avlätna framställningar, nämligen

den 19 mars angående behov av föreskrifter om handläggningen av vissa in-teckningsärenden i sådana fall, då gemensamt in-tecknade fastigheter äro be-lägna inom skilda domstolars områden;

den 4 april angående åtgärder för åstadkommande av större följdriktighet vid tillämpningen av gällande regler om förvandling av två eller flera samma person ådömda bötesstraff;

den 2 september angående omreglering av Västmanlands södra, Västman-lands västra och Västmanlands norra domsagor;

den 31 oktober angående tillämpningen av vissa stadganden i lagen den 28 juni 1918 angående villkorlig straffdom m. m.;

den 14 december angående åtgärder för tryggande i visst hänsende av deklara-tionshemligheten; samt

den 29 december angående ersättning åt värnpliktige A. V. Andersson i Uppered.

Justitieombudsmannens ämbetsresor under år 1927 hava ägt rum inom Kop-parbergs, Västernorrlands och Västerbottens län, varjämte inspektion ägt rum hos Stockholms rådhusrätt och å Inlands domsagas kansli.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisar justitieombuds-mannen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1927 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i ämbetsberättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1927 — däri inbegripna 47 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 620.

Vid 1927 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän an-hängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 48

Under år 1927 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:
genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal ano-nyma skrifter, vilka icke diarietförts — ett antal av 372
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångför-teckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av 56
Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 476

Av berörda 476 ärenden hava under år 1927:

1) såsom återkallade avskrivits	8
2) till annan myndighet överlämnats	13
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	90
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	139
5) utan åtgärd avskrivits	103
6) till åtal hänvisats	13
7) föranlett annan åtgärd än åtal	54
8) föranlett framställning till Kungl. Maj:t	1
och äro vid 1927 års slut:	
9) i avbidan på infordrad förklaring, påminnelsers avgivande eller an-nan utredning vilande	46
10) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	1
11) på prövning beroende	8

Summa 476

Under år 1927 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 13 ärenden, varav 1 ärende avsett 5 personer, 1 ärende 4 personer, 2 ärenden vardera 2 personer samt 2 ärenden en och samma person, beslutits anställande av åtal mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	20
av annan anledning mot	1
	Summa 21

Sålunda har för nedan angivna fel eller försummelser i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) komminister i egenskap av kyrkostämmas ordförande för vägran att för avskrift tillhandahålla revisionsberättelse över skolrådsräkenskaper (sid. 124 o. f.);
- 2) förste notarie för felaktigt expedierande av besked om beslut, varigenom fri rättegång beviljats (sid. 139 o. f.);
- 3) häradshövding för dröjsmål med uppsättande och expedierande av dom-bok m. m.;
- 4) länsstyrelse för felaktigt beslut om varning (sid. 149 o. f.);
- 5) t. f. stadsfogde för felaktig behandling av utsökningsärende (sid. 130 o. f.);
- 6) länsstyrelse för felaktigt beslut om fastställelse av ordningsstadga för kommun;
- 7) t. f. domhavande för underlåtenhet att i rätt tid kungöra beslut om egendoms avträdande till konkurs;
- 8) distriktsförvaltning vid statens järnvägar för felaktig handläggning av ärende rörande disciplinär bestraffning;
- 9) landsfiskal för felaktigt förfarande vid restindrivning;
- 10) stadsfiskal för underlåtenhet att beivra brott;
- 11) tullkammare för felaktig tillämpning av gällande bestämmelser rörande sjöfynd; och
- 12) division i hovrätt för felaktiga beslut, varigenom i hovrätten fullföljd talan förklarats icke kunna upptagas till prövning.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar. Tabellen avser samtliga av 1927 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bilanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1927 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1927 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1927 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling, dessa ärenden undergått under år 1927, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1927 och vari under år 1927 åtgärd vidtagits eller

vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 26 januari 1928.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, *Klefbeck*, *Borell*, *Schlyter*, *Svenson* i *Eskhult*, *Jonsson* i *Lycksele*, *Georg Dahl* och *Bissmark*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i *Halmstad*, *Leo*, *Nilsson* i *Antnäs*, *Jansson* i *Edsbäcken*, *Karlsson* i *Vätö*, *Carlson* i *Mölnadal*, *Persson* i *Trången* och *Christenson* i *Södertälje*.
